

1 kwietnia 2016
11:55

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
przeprowadzona w ramach Strategicznej Oceny Oddziaływania
na Środowisko dla projektu
„Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”**

Opole, 2016

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
przeprowadzona w ramach Strategicznej Oceny Oddziaływania
na Środowisko dla projektu
„Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”**

Zleceniodawca:

Miasto i Gmina Ścinawa
Rynek 17
59-330 Ścinawa

Wykonawca:

eGmina, Infrastruktura, Energetyka Sp. z o.o.
ul. Złota 54
45-643 Opole
Tel. (+48) 77 4167084
Email: kontakt@egie.pl
www. <http://www.egie.pl>

Autorzy:

Krzysztof Kukla
Magdalena Piędel

Spis treści

1. Wstęp	5
2. Cel i zakres opracowania Prognozy Oddziaływania na środowisko projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”	5
3. Podstawa prawna opracowania Prognozy	7
4. Metodologia zastosowana przy sporządzaniu Prognozy	9
5. Zawartość oraz główne cele projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa	10
6. Analiza istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektu PGN	11
6.1. Ogólna charakterystyka Miasta i Gminy	16
6.2. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska	19
6.2.1. Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia, geologia	19
6.2.2. Warunki klimatyczne	19
6.2.3. Walory przyrodniczo-krajobrazowe	19
6.2.4. Wody powierzchniowe	22
6.2.5. Wody podziemne	23
6.2.6. Gleby	24
6.2.7. Zasoby kopalin	25
6.2.8. Powietrze atmosferyczne	25
6.2.9. Hałas	26
6.2.10. Pola elektromagnetyczne	27
6.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji działań projektu PGN	27
7. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	29
8. Określenie, analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektu strategii, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie	30
9. Określenie, analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektu PGN, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	11
9.1. Międzynarodowe dokumenty strategiczne – polityka Unii Europejskiej	11
9.2. Krajowe dokumenty strategiczne	11
9.3. Regionalne dokumenty strategiczne	13
9.4. Lokalne dokumenty strategiczne	14
10. Przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne aspekty środowiska	31
11. Informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	42
12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, redukcję i kompensację znaczących niekorzystnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji projektu PGN	43
13. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie PGN	44

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”

14. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.....	45
15. Podsumowanie i wnioski.....	46
16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	47
17. Wykaz literatury.....	51
18. Spis rycin i tabel.....	52
19. Załączniki.....	53

1. Wstęp

Zgodnie z art. 46 oraz z art. 51 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹, dla projektów dokumentów strategicznych – programów, planów, strategii i polityk, konieczne jest sporządzenie Prognozy Oddziaływania na Środowisko (zwanej dalej Prognozą).

Przepisy tej ustawy zobowiązują organ sporządzający „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa” (PGN) do przygotowania dokumentacji prognozy oddziaływania na środowisko oraz przeprowadzania postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko z udziałem społecznym.

Wspomniana Prognoza zgodnie z art. 46 ww. Ustawy, stanowi podstawowy dokument przygotowywany w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”. Pozwala ona na przeanalizowanie potencjalnych skutków środowiskowych (pozytywnych i negatywnych) przedsięwzięć określonych w projekcie Planu.

2. Cel i zakres opracowania Prognozy Oddziaływania na środowisko projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”

Zgodnie z art. 53 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* zakres sporządzenia prognozy został uzgodniony z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu (znak pisma: WSI.411.431.2015.DK)
- Dolnośląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym we Wrocławiu (znak pisma: ZNS.9011.3.1879.2015.DG)

W opinii obu organów zakres prognozy oddziaływania na środowisko dla „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa” powinien być zgodny z całym art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 3 cytowanej ww. Ustawy. W związku z powyższym Prognoza powinna:

1. zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2. określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

¹ *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zm.)

- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*²,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
- różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
3. przedstawić:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Podstawowym celem wykonania Prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko, będących wynikiem realizacji założeń projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”, a także ocena ich natężenia. W Prognozie zostanie określone czy PGN w należyty sposób uwzględni interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

² *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880)

3. Podstawa prawna opracowania Prognozy

Podczas opracowywania Prognozy oparto się na przede wszystkim na *Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985, str. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 248);
- dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, str. 30; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003, str. 26; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 375);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003, str. 17; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 466);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008, str. 8).

Poza wymienionymi aktami prawnymi, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko regulują również:

- a) *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627),
- b) *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880),
- c) *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz.U. 2003 nr 80 poz. 717),
- d) *Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U. 1960 nr 30 poz. 168).

Obok aktów prawnych, wykorzystano szereg dokumentów strategicznych i planistycznych, szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi. Należą do nich:

- a) Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016
- b) Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015
- c) Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku
- d) Założenia Narodowego Programu Rozwoju gospodarki Niskoemisyjnej
- e) Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko

- f) Strategia Rozwoju Transportu do 2020 roku
- g) Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku
- h) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego
- i) Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015
- j) Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 r.
- k) Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
- l) Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015
- m) Programy Ochrony Powietrza dla Województwa Dolnośląskiego
- n) Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Dolnośląskiego
- o) Program Edukacji Ekologicznej dla Dolnego Śląska
- p) Założenia do Dolnośląskiej Polityki Rowerowej 2014-2020
- q) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lubińskiego na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016
- r) Strategia zrównoważonego rozwoju Miasta i Gminy Ścinawa
- s) Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla Gminy Ścinawa
- t) Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla Miasta Ścinawa
- u) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Ścinawa
- v) Program Gospodarki Odpadami i Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Ścinawa

4. Metodologia zastosowana przy sporządzaniu Prognozy

W prognozie przeanalizowano aktualny stan środowiska przyrodniczego na terenie Miasta i Gminy Ścinawa, cele oraz kierunki działań przedstawione w projekcie Planu, których podstawowym zadaniem jest ograniczenie tzw. niskiej emisji oraz zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Przy opracowywaniu Prognozy zastosowano metodą tzw. macierzy interakcji działań zaproponowanych w projekcie PGN z poszczególnymi elementami środowiska. Przyjęta macierz stanowi wykres siatki, w której w wierszach wskazano działania uruchamiane przez realizację założeń projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, zaś w kolumnach wpisano poszczególne elementy środowiska. Występowanie wzajemnego oddziaływania pomiędzy składnikami przeciwstawnych osi zaznaczono symbolem:

- (+) - realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (-) - realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (0) - realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie
- (+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (N) – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków – są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań

Podsumowaniem macierzy jest komentarz, wskazujący wszystkie ważniejsze oddziaływania oraz opisujący wpływ poszczególnych celów na dane komponenty środowiska.

5. Zawartość oraz główne cele projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa

Projekt „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa” jest dokumentem strategicznym, mającym na celu wskazanie działań przyczyniających się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj.: podniesienie efektywności energetycznej, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcję emisji gazów cieplarnianych.

Zadaniem PGN jest określenie wizji rozwoju gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej dzięki określeniu strategicznych celów i kierunków działań na lata 2015-2020.

Strategicznym celem stworzenia PGN jest polepszenie stanu powietrza atmosferycznego przy zrównoważonym i efektywnym wykorzystaniu nośników energii oraz przez wsparcie gospodarki niskoemisyjnej na obszarze Gminy Ścinawa. Wymieniony cel strategiczny, będzie realizowany poprzez cele szczegółowe, tj.: wzrost efektywności energetycznej obiektów zlokalizowanych na terenie gminy, ze szczególnym uwzględnieniem sektora budynków mieszkalnych oraz redukcję emisji gazów cieplarnianych (szczególnie CO₂), pochodzących zwłaszcza z indywidualnych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych oraz z sektora transportu.

Zakres i metodologia opracowania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej zostały wykonane zgodnie z zaleceniami zawartymi w załączniku nr 9 do Regulaminu Konkursu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). PGN jest dokumentem niezbędnym w przypadku ubiegania się o środki unijne w latach 2014-2020 przeznaczonych m.in. na termomodernizację budynków, transport publiczny czy inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii.

W projekcie PGN zostały opisane planowane działania inwestycyjne i nieinwestycyjne, sposób ich finansowania, wdrażania i monitorowania. Działania oparte są na istniejących planach i strategiach. PGN realizuje również cele planów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych przyczyniając się tym do redukcji ilości zanieczyszczeń powietrza w gminie. Plan musi zapewniać spójność działań z wieloletnim planem budżetowym w gminie.

Podstawą do sporządzenia projektu PGN była inwentaryzacja emisji gazów cieplarnianych na terenie Miasta i Gminy, obejmująca wszystkie sektory i podmioty będące producentami i odbiorcami energii (budynki użyteczności publicznej, budynki mieszkalne, handel i usługi, transport oraz oświetlenie uliczne). Inwentaryzację przeprowadzono dla roku bazowego 2014.

6. Określenie, analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektu PGN, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Projekt „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa” wskazuje podstawowe kierunki rozwoju jednostki samorządu terytorialnego. Analizując cele sformułowane w projekcie PGN, należy odnieść te cele do kierunków działań zawartych w dokumentach nadrzędnych oraz równoległych, określonych na szczeblu regionu. Zgodność założeń PGN z tymi dokumentami gwarantuje, że podejmowane działania w skali gminy nie będą przypadkowe, a także przyczynią się do realizacji celów długoterminowych o charakterze globalnym.

Poniżej przedstawiono najistotniejsze powiązania tematyczne Planu z założeniami i wymogami stawianymi przez inne dokumenty na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym.

6.1. Międzynarodowe dokumenty strategiczne – polityka Unii Europejskiej

Strategia Europa 2020 na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Dokument został zatwierdzony przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r. Zaproponowany przez Strategię model europejskiej społecznej gospodarki rynkowej (w porównaniu do modelu przedstawionego we wcześniejszej Strategii Lizbońskiej) ma w większym stopniu opierać się na trzech uzupełniających się priorytetach, którymi są:

- wzrost inteligentny
- wzrost zrównoważony
- wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu

Ramowa Konwencja Klimatyczna UNFCCC wraz z Protokołem z Kioto z 1997 roku

Umowa podpisana podczas Konferencji Narodów Zjednoczonych na temat Środowiska i Rozwoju w 1992 w Rio de Janeiro, określa założenia międzynarodowej współpracy dotyczącej ograniczenia emisji gazów cieplarnianych odpowiedzialnych za zjawisko globalnego ocieplenia. Protokół z Kioto stanowi uzupełnienie Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.

Głównym założeniem Konwencji jest ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych na poziomie uniemożliwiającym ich destrukcyjny wpływ na system klimatyczny.

6.2. Krajowe dokumenty strategiczne

Strategia rozwoju kraju 2007-2015, Strategia rozwoju kraju 2020

Strategia stanowi podstawowy dokument strategiczny określający cele i priorytety polityki rozwoju w perspektywie nadchodzących lat oraz warunki, jakie muszą być spełnione w celu odpowiedniej realizacji tego programu.

Jako jeden z celów strategicznych wyznaczono Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko. W ramach tego celu wyznaczono działania polegające na:

- modernizacji regionalnej i lokalnej infrastruktury przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej oraz rozwój energetyki rozproszonej poza istniejącą siecią energetyczną z wykorzystaniem lokalnych odnawialnych źródeł energii,
- wsparciu procesów termomodernizacji budynków i istniejących systemów ciepłowniczych z zastosowaniem dostępnych i sprawdzonych technologii.

Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

Dokument odnosi się do najistotniejszych zagadnień energetyki polskiej. Zawiera długoterminową strategię rozwoju sektora energetycznego, prognozę zapotrzebowania na paliwa i energię oraz program działań. Polityka określa 6 podstawowych kierunków rozwoju polskiej energetyki:

- poprawa efektywności energetycznej
- wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii
- zróżnicowanie struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej
- rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii
- rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii
- ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko

Polityka Ekologiczna Polski na lata 2007-2010 z perspektywą do roku 2016

Nadrzędnymi celami tego dokumentu są:

- wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
- zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
- dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski,
- ochrona klimatu.

Polityka oprócz priorytetów i zadań służących realizacji tych celów zawiera szczegółowy opis kierunków działań, które będą podejmowane w celu ich realizacji w ciągu następnych lat.

Założenia Narodowego Programu Rozwoju gospodarki Niskoemisyjnej

Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (NPRGN) zostały przyjęte przez Radę Ministrów w sierpniu 2011 roku. Dokument został przygotowany przez Ministerstwo Gospodarki we współpracy z Ministerstwem Środowiska po uwzględnieniu konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych. Opracowanie dokumentu wynikało z konieczności redukcji zanieczyszczeń powietrza w kraju oraz potrzeby wywiązywania się z celów unijnego pakietu energetyczno - klimatycznego. W Programie uwzględniono racjonalne wydatkowanie środków na rekomendowane działania. Przedstawiono również korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe, które zostaną osiągnięte w wyniku realizacji założeń NPRGN.

Celem głównym NPRGN jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju. Natomiast cele szczegółowe obejmują takie zagadnienia jak: niskoemisyjne źródła energii,

efektywność energetyczna, efektywność gospodarowania surowcami, materiałami i odpadami, technologie niskoemisyjne, nowe wzorce konsumpcji. W Programie wskazano, że w powyższych obszarach powinny zostać podjęte konkretne działania skutkujące obniżeniem poziomu emisyjności polskiej gospodarki.

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (BEiŚ) jest jedną z dziewięciu podstawowych strategii zintegrowanych łącząc zagadnienia rozwoju energetyki i środowiska, których głównym celem jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną energetycznie gospodarkę.

Cele szczegółowe zawierają: zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię, poprawę stanu środowiska. Strategia określa kierunki działań obejmujące poprawę m. in. następujących wskaźników: zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, efektywności energetycznej, udział energii ze źródeł odnawialnych, poprawy jakości wód, odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków, poziomu recyklingu i ponownego użycia niektórych odpadów, stopienia redukcji odpadów komunalnych, technologii środowiskowych.

Strategia Rozwoju Transportu do 2020 roku z perspektywą do 2030 roku

Zaprezentowana Strategia Rozwoju Transportu (SRT) do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku) została opracowana w celu wyznaczenia najważniejszych kierunków działań i ich koordynacji w zakresie osiągnięcia tak zidentyfikowanego celu strategicznego. Jej wdrożenie pozwoli nie tylko usunąć aktualnie istniejące bariery, ale także stworzyć nową jakość zarówno w infrastrukturze transportowej oraz zarządzaniu, jak i w systemach przewozowych.

Istotą SRT jest wskazanie celów oraz nakreślenie kierunków rozwoju transportu tak, aby etapowo do 2030r. możliwe było osiągnięcie celów założonych w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju (DSRK) oraz Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju (SRK 2020).

Dzięki realizacji wspomnianych celów możliwy będzie między innymi rozwój infrastruktury drogowej i transportowej, a wraz z ich rozwojem ograniczenie transportu kołowego na obszarach zurbanizowanych, co w dalszej perspektywie ograniczy negatywny wpływ na środowisko.

6.3. Regionalne dokumenty strategiczne

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020 została uchwalona w dniu 28 lutego 2013 r. Jest ona najważniejszym dokumentem strategicznym regionu wytyczającym cele i kierunki rozwoju Dolnego Śląska na najbliższe lata. W powiązaniu z krajowymi oraz europejskimi dokumentami strategicznymi, ujmuje całość spraw wpływających na kształtowanie sytuacji społeczno-gospodarczej regionu. Strategia jako główny cel stawia zapewnienie nowoczesnej gospodarki i wysokiej jakości życia w atrakcyjnym środowisku. Wysoka jakość środowiska zakłada następujące cele operacyjne: poprawę

stanu środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej oraz związanej z tym budowę, rozbudowę i modernizację istniejących sieci elektroenergetycznych, ciepłowniczych i gazowniczych, wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez rozwój niskoemisyjnych źródeł energii, wprowadzanie nowoczesnych, innowacyjnych technologii wytwarzania energii, rozwój odnawialnych źródeł energii, poprawę efektywności energetycznej oraz poprawę jakości powietrza m.in. dzięki wdrażaniu programów ochrony powietrza.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, to pieniądze, które zostaną zainwestowane w najbliższych latach w rozwój regionu, poprzez realizację celów założonych w „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020”.

Głównym celem Programu jest podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska. Priorytetem będzie zwiększenie konkurencyjności gospodarki, a co za tym idzie m.in. zmniejszenie bezrobocia. Fundusze Europejskie na Dolnym Śląsku zostaną zainwestowane także m.in. w nowe drogi, nowoczesne, odnawialne źródła energii oraz w działania prospołeczne: edukację i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Program ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego

Program ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego, w którym stwierdzone zostały przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu PM_{2,5} i PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(α)pirenu w powietrzu, jest dokumentem określającym działania, których realizacja doprowadzi do osiągnięcia wymaganej jakości powietrza. Konieczna jest przy tym identyfikacja przyczyn przekroczeń oraz rozważenie sposobów ograniczenia emisji z poszczególnych źródeł mających największy wpływ na jakość powietrza. Wszystkie działania powinny być zgodne z technicznymi, organizacyjnymi oraz finansowymi możliwościami ich przeprowadzenia.

Założenia do Dolnośląskiej Polityki Rowerowej 2014-2020

Cel główny Dolnośląskiej Polityki Rowerowej 2014-2020 zakłada poprawę transportowej mobilności mieszkańców regionu poprzez zdefiniowanie, wdrażanie oraz popularyzację idei zrównoważonego transportu z udziałem ruchu rowerowego i pieszego jako integralnej części systemu transportowego województwa dolnośląskiego. Efektem realizacji *Polityki* ma być zintegrowany system infrastruktury transportu rowerowego w regionie, który docelowo ma się stać stałym elementem równoważenia i wspomagania systemu transportowego województwa.

6.4. Lokalne dokumenty strategiczne

Strategia zrównoważonego rozwoju Miasta i Gminy Ścinawa

Strategia rozwoju Miasta i Gminy jest kluczowym dokumentem planującym rozwój lokalny. Jest to dokument, którego celem jest wskazanie wizji oraz strategicznych kierunków rozwoju gminy. Strategia stanowi podstawowy instrument długofalowego zarządzania gminą. Pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości w poczynaniach władz gminy, niezależnie od zmian w uwarunkowaniach politycznych. Strategia

pozwala również na efektywne gospodarowanie własnymi, zazwyczaj ograniczonymi zasobami gminy (zasoby ludzkie, infrastruktura, środki finansowe).

W Strategii zostały przedstawione główne wyzwania przed którymi stoi Miasto i Gmina Ścinawa. Przedstawiono opis zidentyfikowanych celów rozwojowych i przydzielonych im zadań. Jednym z wyzwań jest poprawienie warunków życia w gminie, a w nim dbałość o jakość środowiska naturalnego. Jest to nieodzowny element koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Składniki środowiska naturalnego (rzeźba i ukształtowanie terenu, klimat, gleba, świat zwierzęcy i roślinny) świadczą o przewadze lub słabości danego miejsca.

Ograniczenie niskiej emisji powiązane jest z działaniami podejmowanymi w celu ograniczenia emisji substancji szkodliwych do atmosfery. Osiągnięcie wybranych celów możliwe jest poprzez zmniejszanie lub całkowitą likwidację nieefektywnych źródeł ciepła i zastępowanie ich nowymi, ekologicznymi i energooszczędnymi urządzeniami grzewczym, w tym źródłami wykorzystującymi odnawialne źródła energii.

Program Gospodarki Odpadami i Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Ścinawa

Program Ochrony Środowiska (POŚ) oraz Program Gospodarki Odpadami ukazują aktualny stan środowiska, określają działania niezbędne zmierzające do poprawy tego stanu, umożliwiają koordynację decyzji administracyjnych, a także wybór decyzji inwestycyjnych. Same dokumenty nie są dokumentami stanowiącymi, ingerującymi w uprawnienia poszczególnych jednostek administracyjnych. Należy jednak oczekiwać, że jego poszczególne wskazania będą respektowane i uwzględniane w planach dotyczących ochrony środowiska.

Nadrzędnym celem programu ochrony środowiska Gminy Ścinawa jest przeniesienie celów i kierunków polityki ekologicznej państwa na szczebel gminny, a także dostosowanie ich do miejscowych warunków społeczno-gospodarczych i środowiskowych. Program ochrony środowiska przedstawia aktualny stan środowiska, określa zadania niezbędne do poprawy tego stanu oraz umożliwia koordynację podejmowanych decyzji. Ideą programu jest takie ukierunkowanie wszelkich działań, aby nie stanowiły zagrożenia dla zasobów przyrodniczych i nie zubożały ich w sposób trwały.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Ścinawa

Jest to najważniejszy dokument z dziedziny planowania przestrzennego na poziomie gminy. Polityk przestrzenna ma na celu zapewnienie zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego uwzględniając przy tym uwarunkowania stanu środowiska, stanu dziedzictwa kulturowego, warunków i jakości życia mieszkańców, występowania obszarów złóż kopalnych i wód podziemnych oraz system komunikacji i infrastruktury technicznej.

7. Analiza istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektu PGN

7.1. Ogólna charakterystyka Miasta i Gminy

Informacje ogólne

Miasto i Gmina Ścinawa położone są w północno-zachodniej części województwa dolnośląskiego. Od zachodu gmina graniczy z miastem Lubin, od północy z gminą Rudna, zaś od południa z gminą Prochowice.

Ryc. 1. Położenie Gminy Ścinawa

Wschodnią granicą gminy jest rzeka Odra, która oddziela gminę od powiatu wołowskiego. W skład gminy wchodzi 21 miejscowości: Buszkowice, Chełmek Wołowski, Dąbrowa Środkowa, Dąbrowa Dolna, Dębiec, Dłużyce, Dzieszław, Dziewin, Jurcz, Krzyżowa, Lasowice, Parszowice, Przychowa, Redlice, Ręszów, Sitno, Turów, Tymowa, Wielowieś, Zaborów oraz Grzybów. Centralnym ośrodkiem gminy jest Miasto Ścinawa, w którym swoją siedzibę mają władze Miasta i Gminy oraz szereg instytucji obejmujących swym zasięgiem całą gminę.

Zagospodarowanie przestrzenne, demografia

Powierzchnia Gminy Ścinawa wynosi 164,43 km². W strukturze zagospodarowania przestrzennego³ przeważają użytki rolne, których łączna powierzchnia stanowi ok. 75% obszaru gminy, z czego 81,4% to grunty orne. Lasy zajmują 15,1% powierzchni, co razem z gruntami zadrzewionymi daje blisko 16% powierzchni gminy zajętych przez grunty leśne. 4,7% powierzchni to pozostałe obszary m.in. obszary pod wodami, pod zabudowaniami, drogami oraz nieużytki rolnicze.

W roku 2014 gminę zamieszkiwało 9 967 mieszkańców (w tym 5 353 w mieście Ścinawa) co stanowi 9,44% ludności powiatu lubińskiego. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 63 osób/km², zaś w samym mieście 428 osób/km².

Według danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu (stan na dzień 31.12.2013) na terenie Gminy Ścinawa zarejestrowane są 894 podmioty gospodarcze, z czego 16 funkcjonuje w sektorze publicznym oraz 878 w sektorze prywatnym. Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy systematycznie rośnie – w porównaniu z rokiem 2010 ich liczba zwiększyła się o ok. 19%.

³ Dane Urzędu Miasta i Gminy Ścinawa

Zabytki i dobra materialne

Tereny Miasta i Gminy Ścinawa położone są w malowniczej dolinie Odry, która jest terenem atrakcyjnym krajobrazowo i przyrodniczo. Atrakcyjność gminy zwiększają zabytki architektury i budownictwa. Do najciekawszych należą: układ urbanistyczny starego miasta, kościół parafialny pw. Podwyższenia Krzyża, cmentarz żydowski z połowy XIX w., fragmenty murów miejskich pochodzących z XIV-XV wieku, wieża ratusza, zespół dworca i stacji kolejowej, zabytkowy czołg T34, liczne zabytkowe kamienice czy mosty (drogowe i kolejowe) na Odrze.

Infrastruktura techniczna

– Zaopatrzenie gminy w gaz ziemny

Na obszarze Miasta i Gminy Ścinawa brak jest obecnie dystrybucyjnej sieci gazowej.

– Zaopatrzenie gminy w energię ciepłą

Ciepło na terenie Miasta i Gminy Ścinawa zużywane jest m.in. ze względu na zaspokojenie takich potrzeb jak: centralne ogrzewanie, ciepła woda użytkowa, potrzeby technologiczne (łącznie z wentylacją i klimatyzacją). Na terenie Ścinawy zlokalizowane są cztery lokalne systemy ciepłownicze obsługiwane przez WPEC w Legnicy S.A. Spółka zajmuje się produkcją ciepła w kotłowniach węglowych (kotłownie „Jadwiga”, „Jagiełło 2”, „Kościuszko” oraz „Jagiełło 1”) oraz dystrybucją czynnika grzewczego za pośrednictwem niskoparametrowych sieci ciepłowniczych, nie będących jednak w całości własnością WPEC w Legnicy S.A.

– Zaopatrzenie gminy w energię elektryczną

Obszar Gminy Ścinawa zasilony jest liniami średniego napięcia 20 kV wychodzącymi z głównego punktu zasilania w Ścinawie i łączącymi się z punktami zasilania w Lubinie, Rudnej i Legnicy. Punkt zasilania w Ścinawie zasilony jest linią 110 kV. Układ zasilania z punktu widzenia pewności dostawy energii jest porównywalny z innymi obszarami gmin w regionie.

Na obszarze gminy zlokalizowane są następujące elementy sieci dystrybucyjnej:

- linia przesyłowa 400 kV,
- linie napowietrzne 110 kV,
- linie napowietrzne i kablowe 20 kV,
- linie napowietrzne i kablowe 0,4 kV,
- stacje transformatorowe 110/20 kV – napowietrzne,
- stacje 20/20 kV wewnętrzne,
- stacje 20/0,4 wewnętrzne i napowietrzne
- przyłącza różnych napięć.

– Zaopatrzenie gminy w wodę

Sieć wodociągowa na terenie Gminy Ścinawa zarządzana jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej. Jej długość wynosi 106,7 km. Odbiorcami są w większości gospodarstwa domowe w związku z czym woda jest zużywana przeważnie na cele bytowo - gospodarcze. Woda czerpana jest z 10 ujęć wód podziemnych z czego 3 z nich zlokalizowane są w Ścinawie, kolejne 3 w Dzieszawiu oraz po 2

w Przychowie i Wielowisi. Ich sumaryczna wydajność dobową wynosi 2348 m³/dobę. Woda uzdatniana jest w trzech stacjach uzdatniania wody znajdujących się w miejscowościach: Ścinawa, Dzieśław i Przychowa.

Część gospodarstw wiejskich nadal korzysta z własnych ujęć wody. Ze studni głębinowych zlokalizowanych na terenie gminy Ścinawa wydobywane są głównie wody czwartorzędowe. Zarówno zasoby dyspozycyjne warstw wodonośnych, jak i wydajności ujęć są obecnie w pełni wystarczające.

– **Odprowadzanie ścieków**

Miasto Ścinawa jest w znacznej części skanalizowane. Na pozostałym terenie gminy skanalizowane są wsie: Dębiec, Chełmek Wołowski, Tymowa oraz Lasowice. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 53,8 km. Z systemu kanalizacyjnego korzysta 8602 osoby, 1207 obsługiwanych jest przez tabor asenizacyjny a 158 korzysta z indywidualnych (prydomowych) oczyszczalni ścieków. Plany na najbliższe lata przewidują stopniowe skanalizowanie całej gminy.

Gmina obsługiwana jest przez jedną oczyszczalnię ścieków, eksploatowaną przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Ścinawie.

– **Gospodarka odpadami**

Na terenie gminy nie ma czynnego składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych. Gmina jest objęta systemem selektywnego zbierania odpadów, a także systemem odbioru odpadów komunalnych. Odebrane od mieszkańców Miasta i Gminy odpady komunalne (w większości zmieszane) kierowane są do RIPOK – Ekopartner, ul. Zielona 3, 59-300 Lubin poza tym Instalacja do mechanicznobiologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych – PGM Sp. z o.o. Trzebcz, 59-100 Polkowice.

Na terenie Gminy dochodzi incydentalnie do powstawania tzw. „dzikich wysypisk” odpadów, czyli nielegalnych miejsc ich składowania bądź magazynowania.

Do strumienia odpadów niebezpiecznych występujących na terenie Miasta i Gminy należy zaliczyć odpady azbestu. Stan wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Ścinawie wynosi ok. 73000 Mg.

7.2. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska

7.2.1. Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia, geologia

Zgodnie z regionalizacją Kondrackiego obszar gminy położony jest w granicach: prowincji Nizina Środkowoeuropejska (31); podprowincji Nizina Sasko-Łużycka (317) i Niziny Środkowopolskie (318); makroregionów Nizina Śląsko-Łużycka (317.7) i Wał Trzebnicki (318.4) oraz mezoregionów: Wysoczyzna Łubińska (317.76), Wzgórza Dalkowskie (318.42) i Obniżenie Ścinawskie (318.43).

Ukształtowanie terenu gminy można określić jako typowo nizinne. Wysokość bezwzględna terenu gminy o przewyższeniu od 1 do 3 metrów w stosunku do poziomu Odry, wynosi zaledwie 87 – 90 m n.p.m. Północno-zachodnie rejony mają charakter pagórkowaty o wysokości bezwzględnej powyżej 140 m n.p.m. Różnica wysokości pomiędzy najwyższym, a najniższym punktem zlokalizowanym na terenie gminy przekracza 50m.

Teren gminy zbudowany jest z utworów geologicznych paleozoicznych, mezozoicznych oraz trzecio- i czwartorzędowych.

7.2.2. Warunki klimatyczne

Gmina Ścinawa w całości wchodzi w skład śląsko-wielkopolskiego regionu klimatycznego. Podobnie jak prawie cały Dolny Śląsk, znajduje się ona w zasięgu klimatu przejściowego – umiarkowanie ciepłego. Jest to bowiem najdalej na zachód wysunięta dzielnica Polski, w której są równie silne zarówno wpływy kontynentalne, jak i oceaniczne.

Podstawowe dane klimatyczne:

- średnia roczna temperatura powietrza: 8,9°C
- średnia temperatura stycznia: -2,0°C
- średnia temperatura lipca: 18,0°C
- przeważający kierunek wiatrów: zachodni
- roczna suma opadów: 540-640 mm
- średni opad w półroczu chłodnym: 182 mm
- średni opad w półroczu ciepłym: 362 mm
- długość okresu wegetacyjnego: ok. 220-230 dni

Częstym niekorzystnym zjawiskiem meteorologicznym, szczególnie wiosną i jesienią, są mgły występujące w dolinach rzek.

7.2.3. Walory przyrodniczo-krajobrazowe

Szata roślinna na obszarze gminy charakteryzuje się bardzo dużym zróżnicowaniem. Występują tutaj rozmaite kompleksy roślinne, poczynając od stepowych poprzez siedliska przejściowe, aż po runo terenów nadodrzańskich. Najbardziej wartościowe zespoły o szczególnym znaczeniu florystycznym położone są w dolinie Odry i obejmują tereny zalewowe i starorzecza.

Za obszary zasługujące na szczególną ochronę ze względu na występowanie rzadkich gatunków flory można uznać:

- lewobrzeżny odcinek lasu odrzańskiego z interesującymi kompleksami leśnymi o charakterze grądu i starorzeczami;

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”

- odcinek północny Gminy Ścinawa ze starorzeczami zasiedlonymi przez liczne gatunki roślin chronionych;
 - obszar północno-zachodni gminy z 3 fragmentami lasów jesionowo-olszowych w dolinach strumieni, z pasem łąk z siedliskami storczyków;
 - las na północ od wsi Dąbrowa Środkowa z bogatym występowaniem geofitów śnieżycy wiosennej;
 - las i łąka między wioskami Kolonia Tymowa i Dąbrowa Środkowa z licznymi siedliskami storczyków;
 - obszar w południowej części wsi Tymowa z naturalnymi łąkami i bogatą florą storczyków i śnieżycą wiosenną;
 - łąki i zarośla na północ od wsi Dąbrowa Dolna, gdzie w dolinie strumienia występują liczne gatunki chronione;
 - dolina strumienia między wioskami Redlice i Wielowieś, z łąkami o bogatej florze roślin chronionych;
 - parki podworskie Gminy Ścinawa.
- Łąki o charakterze naturalnym zachowały się jedynie w postaci niewielkich fragmentów na skraju kompleksów leśnych oraz w dolinach strumieni. Na pozostałym obszarze dominują pola uprawne, łąki i pastwiska.

Na terenie Gminy Ścinawa obszary wyróżniające się szczególnymi walorami przyrodniczymi objęto następującymi formami ochrony przyrody:

— **Pomniki przyrody:**

Tab.1. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Ścinawa

Lp.	Obiekt	Data utworzenia	Miejscowość występowania	Obowiązująca podstawa prawna
1	Topola biała (<i>Populus alba</i>)	1977	Zaborów, w parku podworskim, własność UMiG, St. Lubin	Decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody Nr 18/77
2	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	1977	Zaborów, w parku podworskim, własność UMiG, St. Lubin	Decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody Nr 20/77
3	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	1977	Zaborów, w parku podworskim, własność UMiG, St. Lubin	Decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody Nr 21/77
4	Grupa 2 drzew Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	1977	Lasowice, w parku podworskim, własność UMiG, St. Lubin	Decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody Nr 34/77
5	Buk pospolity, odmiana czerwonołistna (<i>Fagus sylvatica</i> ' <i>Atropunicea</i> ')	1978	Dziesław, w parku podworskim, własność UMiG, St. Lubin	Decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody Nr 4/78
6	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	1982	Ścinawa, w parku miejskim, własność UMiG, St. Lubin	SGW 7141-14-82
7	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	1982	Ścinawa, w parku miejskim, własność UMiG, St. Lubin	SGW 7141-14-82

Źródło: Dane Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (RDOŚ we Wrocławiu)

— **Użytki ekologiczne:**

Na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu stwierdzono, że w obrębie granic gminy znajdują się następujące użytki ekologiczne:

- a) **Użytek ekologiczny „Dąbrowa Dolna”** utworzony w 1996 roku w obrębie miejscowości Tymowa dla ochrony bogatych florystycznie łąk. Zajmuje powierzchnię 2,93 ha. Na terenie użytku stwierdzono 204 taksony roślin naczyniowych. Rośnie tu 7 gatunków pod ochroną ścisłą, reprezentujących rodzinę storczykowatych i dwa gatunki pod ochroną częściową.
- b) **Użytek ekologiczny „Starorzecze koło Przychowej”** utworzony w 1996 roku, położony kilometr na południowy-wschód od wsi Przychowa. Obejmuje starorzecze Odry o powierzchni 28,54ha z turzycowiskiem i trzcinowiskiem. Swe siedliska łąkowe mają tu krakwa, cyranka, płaskonos, błotniak stawowy, bekas i krwawodziób.
- c) **Użytek ekologiczny „Ścinawskie Bagna”** utworzony w 1996 roku, położony pół kilometra na północny-zachód od Ścinawy. Swym zasięgiem obejmuje starorzecze Odry o powierzchni 15 hektarów. Na obszernym turzycowisku z pasami trzcin swoje gniazda budują cyranki, płaskonosy, błotniaki stawowe i łąkowe, bekasy, krwawodzioby i remizy.
- d) **Użytek ekologiczny „Śnieżyca”** utworzony podobnie jak pozostałe w roku 1996 roku, obejmuje powierzchnię 5,55 ha i jest terenem rzadkiej, zachowanej fienozy łąkowej. Stwierdzono tu występowanie przeszło 240 roślin naczyniowych, z czego 11 objętych jest ochroną prawną.

— Obszar chronionego krajobrazu

Na wschodzie gmina graniczy bezpośrednio z **Obszarem Chronionego Krajobrazu Dolina Odry**. Został on utworzony w 1998 roku i zajmuje obszar położony w okolicy ujścia Kaczawy do Odry. Zajmuje powierzchnię 12 700 hektarów. Obszar Chronionego krajobrazu Dolina Odry obejmuje charakterystyczny dla doliny Odry krajobraz z lasami łąkowymi, starorzeczami i rozległymi łąkami zalewowymi, na którym można spotkać m.in. ciekawe i rzadkie rośliny wodne i bagienne (skrzyp bagienny, tartak).

— Rezerваты przyrody

Rezerwat przyrody „Łęg Korea” obejmuje obszar lasu łąkowego o powierzchni ok. 60 hektarów pomiędzy rzekami Bobrek, Odra, Kaczawa i starorzeczem między Kaczawą, a Bobrkiem. Utworzono go w styczniu 2001 roku ze względu na bardzo dobrze zachowane stare łągi, stanowiące siedlisko łąkowe bociana czarnego, kani rudej i czarnej, trzmiełojada, jastrzębia, muchołówki białoszyjej oraz dzięcioła średniego.

— NATURA 2000

Gmina Ścinawa znajduje się w granicach **Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Łęgi Odrzańskie”** (kod obszaru PLB020008) oraz w granicach **Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Łęgi Odrzańskie”** (kod obszaru PLH020018). Obszar stanowi fragment doliny Odry o długości 101 km, od Brzegu Dolnego do Głogowa, w granicach dawnej terasy zalewowej rzeki. Obejmuje też ujście Baryczy. Obszar obejmuje siedliska nadrzeczne zachowane w międzywalu oraz najlepiej wykształcone lasy, łąki i torfowiska niskie poza jego obrębem. Duża część terenu jest regularnie zalewana.

Obszar porośnięty jest lasami, głównie łągami jesionowymi i wiązowymi, rozwijającymi się na glebach aluwialnych. W dolinie znajdują się też duże kompleksy wilgotnych łąk. W ostoi gnieździ się

ok. 100 gatunków ptaków. W okresie lęgowym obszar zasiedla kania czarna, muchołówka białoszyja, dzięcioł średni, kania ruda, dzięcioł zielonosiwy, czapla siwa, świerszczak, trzmiełojad, rokosz, żuraw. Obszar odznacza się dużym bogactwem siedlisk rzadkich i zagrożonych, charakterystycznych dla dużej rzeki nizinnej. Cennym elementem przyrody obszaru są łąki z takimi interesującymi gatunkami jak goryczka wąskolistna, kosaciec syberyjski czy czosnek kątowny. Na terenie ostoi stwierdzono obecność kielbja białopłetwego i bolenia

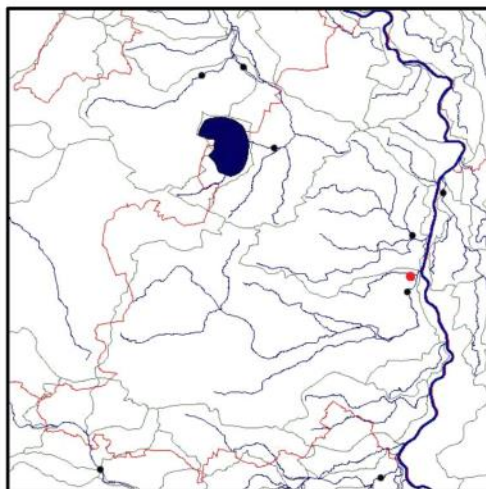
7.2.4. Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe zajmują ok. 2,5 % terenu. Obszar gminy położony jest w obrębie zlewni rzeki Odry, będącej głównym ciekim wodnym na terenie gminy oraz stanowiącej równocześnie jej wschodnią granicę. Przez obszar Gminy Ścinawa przepływają również lewobrzeżne dopływy Odry: Bobrek, Jestrzębia, Zimnica, Przychowska Struga oraz inne cieki będące ich dopływami czyli: Dzięstawka, Dębniak (prawy dopływ Przychowskiej Strugi), Gatna (lewy dopływ Dębniaka), Ługa i Księgińska Struga (lewe dopływy Zimnicy), Niemstowski Potok (prawy dopływ Zimnicy).

Stan wód powierzchniowych na terenie Gminy Ścinawa w roku 2013 został określony w ramach monitoringu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu (WIOŚ). Podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami, do którego odnoszą się również oceny stanu wód są jednolite części wód (JCW) powierzchniowych lub podziemnych. W rejonie Gminy Ścinawa dokonano ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych Przychowskiej Strugi oraz Zimnicy. Pomiary prowadzono w następujących punktach pomiarowo-kontrolnych:

- Przychowska Struga –ujście do Odry
- Zimnica – ujście do Odry

Stan wód w poszczególnych punktach pomiarowych zebrano w tabeli 2.

Rys. 1. Punkty pomiarowo-kontrolne w rejonie powiatu lubińskiego
źródło danych: www.wroclaw.pios.gov.pl

Tab.2. Ocena jakości wód powierzchniowych na terenie Gminy Ścinawa w 2013 roku

ELEMENTY	WSKAŹNIK JAKOŚCI WODY	JEDNOSTKA	NAZWA REPREZENTATYWNEGO PUNKTU POMIAROWO-KONTROLNEGO				
			ZIMNICA – UJŚCIE DO ODRY		PRZYCHOWSKA STRUGA – UJŚCIE DO ODRY		
			WARTOŚĆ ŚREDNIA	KLASA	WARTOŚĆ ŚREDNIA	KLASA	
BIOLOGICZNE	Fitobentos (wskaźnik okrzemkowy)	-	0,44	II	0,559	II	
HYDROMORFOLOGICZNE	-	-	-	I		PKI	
FIZYKO-CHEMICZNE	warunki termiczne	Temperatura	°C	9,6	I	8,6	I
	warunki tlenowe	Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	9,7	I	10,4	I
		BZT 5	mg O ₂ /l	3,03		1,81	I
		Ogólny węgiel organiczny (OWO)	mg C/l	9,88	I	6,38	I
	zasolenie	Przewodność w 20°C	µS/cm	1076	II	690	I
		Twardość ogólna	mg CaCO ₃ /l	439	II	354	II
	zakwaszenie	Odczyn	pH	7,7-8,1	I	8,0-8,1	I
	substancje biogenne	Azot amonowy	mg N-NH ₄ /l	0,23	I	0,06	I
		Azot Kjeldahla	mg N/l	0,92	I	0,54	I
		Azot azotanowy	mg NO ₃ /l	3,78	II	5,13	PPD*
		Azot ogólny	mg N/l	4,74	I	5,7	II
		Fosforany	mg PO ₄ /l	0,278	II	0,187	I
	Fosfor ogólny	mg P/l	0,148	I	0,094	I	
Klasa elementów fizykochemicznych				II		PPD**	
Substancje szczególnie niebezpieczne dla środowiska wodnego				b.d.		b.d.	
Potencjał ekologiczny				dobry		umiarkowany	
Stan badanych jednolitych części wód powierzchniowych				b.d.		zły	

*- Poniżej stanu dobrego

** - Poniżej potencjału dobrego

źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych WIOŚ we Wrocławiu

7.2.5. Wody podziemne

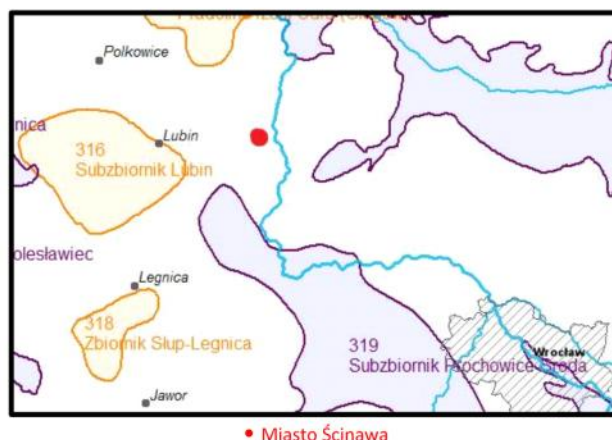
Na obszarze Gminy Ścinawa górny horyzont wód podziemnych jest dość regularnie wykształcony w dolinie Odry. W sąsiedztwie rzeki utworzyła się stosunkowo wąska ich strefa będąca w związku z jej stanami. Wody tej strefy odznaczają się złą jakością i zbliżone są składem do wód rzecznych. Zalegają na niedużej głębokości, formując liczne mokradła i podmokłości. Zawierają również duże ilości substancji organicznych.

W rejonie Gminy Ścinawa występują wody podziemne Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 319 – „Prochowice-Środa”. Na pozostałym obszarze gminy wody eksploatowane są z górnych, niezbyt zasobnych poziomów w osadach piaszczystych.

Na terenach wierzchowinowych gminy górny poziom wód podziemnych położony jest w wodnolodowcowych piaskach i żwirach, których miąższość jest niekiedy znaczna, co przyczynia się do dużej miąższości i zasobności warstw wodonośnych. Taka sytuacja sprzyja ujmowaniu ich studniami głębinowymi o pokażnej wydajności. Jednakże na przeważającym obszarze wody te nie posiadają dobrych parametrów i są użytkowane poprzez studnie gospodarskie.

Grunty przepuszczalne na większości terenów gminy przykryte są przez osady o niskiej przepuszczalności. Tym samym położone niżej poziomy wodonośne mają charakterystykę zbliżoną do wód gruntowych. Natomiast poziomy wodonośne, które zalegają pod miąższymi seriami glin polodowcowych mają charakter wód naporowych.

Wody węgłbne gminy są ujmowane ze zbiorników czwarto- i trzeciorzędowych. Zasobność oraz jakość tych wód jest bardzo zróżnicowana.

Rys. 2. Mapa głównych zbiorników wód podziemnych w rejonie Gminy Ścinawa
Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Tab.3. Klasyfikacja jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego w województwie dolnośląskim w 2013 roku

Lp.	Nr otworu	Miejscowość	Nr JCWPD*	Azotany	Klasa jakości wody w punkcie**	Wskaźniki w granicach stężeń III klasy jakości	Wskaźniki w granicach stężeń IV klasy jakości
1	42	Osiek	75	<0,53	II	temp. wody; Fe	-
2	43	Dziesław	75	<0,53	II	Fe	-
3	44	Wielowieś	75	66,43	IV	Ca	NO ₃

Źródło: Ocena stanu czystości wód podziemnych województwa dolnośląskiego w roku 2013 (WIOŚ we Wrocławiu)

* - Jednolita część wód podziemnych

** - Ocena wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896)

7.2.6. Gleby

Terytorium gminy Ścinawy jest bardzo zróżnicowane pod względem występujących tutaj gleb. Przeważają gleby dobre i średnie. W dolinie rzecznej Odry występują urodzajne, ale jednocześnie bardzo wymagające w uprawie mady. Tereny położone wyżej cechują się dużą różnorodnością pod względem występujących tam gleb – od słabych kompleksów V i VI klasy po bardzo urodzajne.

Najlepsze pod względem bonitacyjnym gleby występują na terenie miasta Ścinawa, a także we wsiach: Tymowa, Dziesław, Zaborów, Krzyżowa, Buszkowice, Przychowa, Ręszów.

7.2.7. Zasoby kopalin

W obrębie gminy Ścinawa udokumentowano złożę węgla brunatnego „Ścinawa” w (kategorii C2) o powierzchni ok. 98 km².

W północno-zachodniej części gminy znajduje się ponadto fragment terenu i obszaru górniczego złóż miedzi należących do Legnicko Głogowskiego Okręgu Miedziowego.

Na terenie gminy brak jest udokumentowanych złóż kruszyw naturalnych, pomimo, że warunki geologiczne wskazywałyby na możliwość ich występowania.

7.2.8. Powietrze atmosferyczne

Zgodnie z art. 87 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska⁴, ocena jakości powietrza atmosferycznego dokonywana jest w strefach określonych dla całego kraju wg projektu rządowego. Dla województwa dolnośląskiego cztery strefy: aglomeracja wrocławska (kod: PL0201), miasto Legnica (kod: PL0202), miasto Wałbrzych (kod: PL0203) oraz strefę dolnośląską (kod: PL0204).

Badania stanu czystości powietrza w województwie dolnośląskim, prowadzone były przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu w ramach oceny jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2013. Wynikowe klasy dla strefy dolnośląskiej (obejmującej Gminę Ścinawa) dla poszczególnych zanieczyszczeń z uwzględnieniem kryteriów dla ochrony zdrowia i ochrony roślin przedstawiono w tabeli 4.

Tab.4. Wyniki bieżącej oceny jakości powietrza za rok 2013 dla strefy dolnośląskiej

NAZWA SUBSTANCJI	Symbol klasy wynikowej w 2013 r. dla obszaru gminy wg kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia	Symbol klasy wynikowej w 2013 r. dla obszaru gminy wg kryteriów określonych w celu ochrony roślin
Pył zawieszony PM10	C	-
Pył zawieszony PM2,5*	A	-
Dwutlenek siarki SO ₂	A	A
Dwutlenek azotu NO ₂	A	-
Tlenki azotu NO _x	-	A
Tlenek węgla (IV) CO	A	-
Benzen	A	-
Ozon**	C	C
Ołów Pb	A	-
Kadm Cd	A	-
Nikiel Ni	A	-
Arsen As	C	-
Benzo(α)piren	C	-

* – wg poziomu docelowego

** - wg poziomu dopuszczalnego

Źródło danych: Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2013 rok (WIOŚ we Wrocławiu)

Na podstawie „Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2013 rok” i klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego w 2013 roku stwierdza się, że obszar Gminy Ścinawa w ramach strefy dolnośląskiej został zakwalifikowany:

Wg kryteriów ochrony zdrowia:

⁴ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 25 z 2008 roku, poz. 150 z późn. zm.)

- do klasy A ze względu na poziom: SO₂, NO₂, C₆H₆, CO, O₃, Pb, , Cd, Ni
- do klasy C ze względu na poziom: B(α)P; PM_{2,5}; PM₁₀; As

Wg kryteriów ochrony roślin:

- do klasy A ze względu na poziom: SO₂, NO₂
- do klasy C ze względu na poziom: O₃

Do głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza na terenie Gminy Ścinawa zalicza się tzw. emisją niską (z kotłowni i palenisk indywidualnych), emisję z zakładów przemysłowych oraz emisję komunikacyjną.

7.2.9. Hałas

W zależności od pochodzenia rozróżniamy następujące kategorie hałasu:

- hałas przemysłowy (zakłady przemysłowe, rzemieślnicze i usługowe),
- hałas komunikacyjny (komunikacja samochodowa, kolejowa i lotnicza oraz obiekty z nią związane),
- hałas komunalny (obiekty publiczne związane z hałaśliwą działalnością np. stadiony, tereny zabaw itp., transport dostawczy, urządzenia oczyszczania miasta i maszyny budowlane).

Hałas przemysłowy na terenie gminy odgrywa mało znaczącą rolę. Jego oddziaływanie ma charakter lokalny i występuje głównie na terenach sąsiadujących bezpośrednio z zakładami przemysłowo-usługowymi. Jego uciążliwość na przestrzeni lat stopniowo spada, ze względu na stosowanie nowoczesnych rozwiązań, sprawniejszych urządzeń i technologii.

Na terenie Gminy Ścinawa głównym źródłem, ze względu na przestrzenny charakter oddziaływania, jest hałas komunikacyjny związany z ruchem samochodowym, który koncentruje się wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Na jego poziom wpływ mają: natężenie ruchu, złożoność układu drogowego oraz stan nawierzchni dróg.

Sieć drogową gminy tworzą drogi wojewódzkie, powiatowe oraz lokalne i dojazdowe.

Najważniejszymi drogami na terenie Gminy Ścinawa są:

- droga krajowa nr 36 relacji Łubin-Ścinawa-Rawicz-Ostrów Wielkopolski (klasa techniczna G)
- droga wojewódzka nr 292 Nieszczyce-Chobienia-Ścinawa-Zaborów-Lisowice (klasa techniczna G/Z)
- droga powiatowa nr 1207 D Rudna-Dziesław
- droga powiatowa nr 1208 D Młeczno-Tymowa-Ścinawa
- droga powiatowa nr 1209 D Gwizdanów-Dziesław
- droga powiatowa nr 1211 D Tymowa-Dziesław-Naroczyce
- droga powiatowa nr 1221 D Składowice-Dąbrowa Dolna
- droga powiatowa nr 1222 D Siedlce-Ręszów
- droga powiatowa nr 1223 D Niemstów-Parszowice-Zaborów
- droga powiatowa nr 1237 D Miłosna-Wielowieś-Ścinawa
- droga powiatowa nr 1238 D Dłużyce-Dziewin
- droga powiatowa nr 1239 D Zaborów-Grzybów
- droga powiatowa nr 1240 D Jurcz-Przystań Chrobrego

n) droga powiatowa nr 1244 D Lisowice-Wielowieś

Drogi powiatowe na terenie gminy zajmują łącznie ok. 53,524 km. Sieć drogową w gminie uzupełniają drogi gminne, których długość wynosi 32,759 km (w tym 14,44 km dróg w granicach miasta Ścinawa).

7.2.10. Pola elektromagnetyczne

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego zaliczamy: linie elektroenergetyczne, stacje elektroenergetyczne oraz stacje nadawcze radiowo-telewizyjne. Na terenie Gminy Ścinawa istnieje pełna dostępność do linii energetycznych. Obszar Gminy Ścinawa zasilony jest liniami średniego napięcia 20 kV wychodzącymi z głównego punktu zasilania w Ścinawie i łączącymi się z punktami zasilania w Lubinie, Rudnej i Legnicy. Punkt zasilania w Ścinawie zasilony jest linią 110 kV. Układ zasilania z punktu widzenia pewności dostawy energii jest porównywalny z innymi obszarami gmin w regionie.

Na obszarze gminy zlokalizowane są następujące elementy sieci dystrybucyjnej:

- linia przesyłowa 400 kV,
- linie napowietrzne 110 kV,
- linie napowietrzne i kablowe 20 kV,
- linie napowietrzne i kablowe 0,4 kV,
- stacje transformatorowe 110/20 kV – napowietrzne,
- stacje 20/20 kV wewnętrzne,
- stacje 20/0,4 wewnętrzne i napowietrzne
- przyłącza różnych napięć.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), WIOŚ we Wrocławiu wykonuje okresowe badania kontrolne poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, jednakże żaden z punktów pomiarowych nie został zlokalizowany na terenie Gminy Ścinawa. Najbliżej położone są punkty w miejscowościach Lubin (17,3 km), Wołów (19,5 km), Jemielno (28,4 km) oraz Żabice (32,8 km).

Wg badań przeprowadzonych dla 2013 roku, w żadnej z tych stacji nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych⁵. Wartość średnia E [V/m] utrzymywała się na poziomie <0,3.

7.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji działań projektu PGN

Jednym z podstawowych elementów niniejszej Prognozy jest analiza stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”. Ocena ta odnosi się do czysto hipotetycznej sytuacji i stanowi tzw. „opcję zerową”. W wielu przypadkach mylnie przyjmuje się, że nie podejmowania działań będzie miało charakter pro środowiskowy. Tymczasem, jak pokazuje praktyka, planowane działania pozwalają na porządkowanie struktur i procesów, a tym samym przyczyniają się pośrednio do osiągnięcia korzyści środowiskowych.

⁵ *Badania poziomów pól elektromagnetycznych w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w roku 2013 (WIOŚ we Wrocławiu)*

W przypadku braku realizacji wyznaczonych celów, potencjalne zmiany stanu środowiska będą odczuwalne przede wszystkim w utrzymywaniu się teraźniejszego lub pogorszeniu stanu powietrza atmosferycznego w gminie. Brak działań w obrębie sektora mieszkaniowego oraz budynków użyteczności publicznej, który w chwili obecnej ma jednej z największych udziałów w tzw. emisji niskiej, spowoduje pogorszenie lub zastój w jakości powietrza. Brak możliwości kierowania sektorem transportu (drugi co do znaczenia sektor emisji na terenie gminy) wyznacza jako priorytetowe działania podejmowane w zabudowie budynków użyteczności publicznej oraz mieszkaniowej.

Jakość powietrza w ogromnej mierze wpływa na stan zdrowia mieszkańców zanieczyszczonych terenów. Skutki zanieczyszczenia nie są łatwe do oszacowania, jednakże wiele opracowań odnoszących się do tej tematyki, wskazuje na wzrost zachorowań (choroby układu oddechowego, serca, alergie i astmy) oraz przedwczesnych zgonów. Odstąpienie od realizacji przedsięwzięć Planu wpłynie więc na stan zdrowia obywateli.

Niedotrzymanie norm jakości powietrza może spowodować również nałożenie kar finansowych za przekroczenia ilości lub rodzaju gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza atmosferycznego.

Ponadto poprzez brak realizacji części zadań, obniżona będzie świadomość ekologiczna mieszkańców, co będzie powodem powstawania niekorzystnych zmian w środowisku naturalnym.

8. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Znaczące oddziaływania związane z realizacją zapisów „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa” mogą wystąpić w przypadku przedsięwzięć wymienionych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*⁶.

Zasięg działań zawartych w PGN obejmuje teren administracyjny Gminy Ścinawa. Jednoznaczne określenie zasięgu oddziaływań jest trudne i wymaga indywidualnego podejścia do każdego zadania.

W związku z brakiem możliwości dokładnej lokalizacji potencjalnych oddziaływań oraz braku szczegółowych analiz środowiskowych, stan poszczególnych elementów środowiska określono **dla obszaru całej gminy**.

Opis stanu środowiska na terenie gminy został zawarty w rozdziale 7 niniejszego dokumentu.

⁶ *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2013 poz. 817)*

9. Określenie, analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektu strategii, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie

Z punktu widzenia gospodarki niskoemisyjnej, podstawowe problemy w zakresie ochrony środowiska w Gminie Ścinawa występują przede wszystkim w aspekcie jakości powietrza atmosferycznego. Na terenie gminy (strefa dolnośląska) odnotowuje się przekroczenia dopuszczalnych stężeń m.in.: $B(\alpha)P$ oraz pyłu zawieszonego PM_{10} oraz $PM_{2,5}$, a także arsenu.

Należy przy tym pamiętać, że jakość powietrza na danym obszarze wpływa pośrednio na stan innych komponentów środowiska tj.: powierzchnię ziemi, wody powierzchniowe i podziemne, a także na zdrowie i życie ludzi.

Poniżej przedstawiono zestawienie pozostałych zidentyfikowanych problemów dla obszaru objętego działaniami zaproponowanymi w PGN dla Miasta i Gminy Ścinawa:

- Niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców gminy, w tym mała wiedza na temat sposobów oszczędzania energii, możliwości wykorzystywania alternatywnych źródeł energii oraz pozyskiwania funduszy na ten cel
- Nadmierny hałas komunikacyjny skoncentrowany wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych (droga krajowa i wojewódzka)
- Energochłonność oraz niska efektywność energetyczna w gospodarstwach domowych oraz w budynkach użyteczności publicznej
- Niski udział OZE w całościowym bilansie energetycznym Miasta i Gminy, brak dostępu do alternatywnych źródeł energii
- Niezadawalający stan techniczny dróg
- Niezadawalający stan oświetlenia ulicznego (brak modernizacji)

9. Przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne aspekty środowiska

Spośród zadań zaplanowanych do realizacji w ramach projektu PGN-u do zadań inwestycyjnych należą:

- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych
- Modernizacja dróg gminnych
- Budowa ścieżek rowerowych
- Zagospodarowanie przestrzeni wodnej w rejonie rzeki Odry
- Rozbudowa sieci gazowniczej
- Budowa mikrobiogazowni rolniczych
- Wymiana oświetlenia ulicznego

Pozostałe wymienione zadania mają charakter administracyjny oraz edukacyjno-promocyjny (szkolenia, promowanie efektywnych zachowań oraz działań proekologicznych). W ich wypadku wyklucza się ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Przy opracowywaniu Prognozy zastosowano metodą tzw. macierzy interakcji działań zaproponowanych w projekcie PGN z poszczególnymi elementami środowiska. Przyjęta macierz stanowi wykres siatki, w której w wierszach wskazano działania uruchamiane przez realizację założeń projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, zaś w kolumnach wpisano poszczególne elementy środowiska. Występowanie wzajemnego oddziaływania pomiędzy składnikami przeciwstawnych osi zaznaczono symbolem:

- (+) - realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (-) - realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (0) - realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie
- (+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia
- (N) – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków – są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań

Zidentyfikowane oddziaływanie na środowiska w odniesieniu do poszczególnych aspektów środowiskowych przedstawiono w poniższej tabeli 5.

Z kolei w tabeli 6 przedstawiono przewidywane znaczące oddziaływania „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa” na środowisko w rozbiciu na oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, długoterminowe oraz pozytywne i negatywne.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”

Podsumowaniem obu tabeli jest komentarz, wskazujący wszystkie ważniejsze oddziaływania oraz opisujący wpływ poszczególnych celów na dane komponenty środowiska.

Tab. 5. Ocena wpływu poszczególnych działań uwzględnionych w projekcie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa na poszczególne komponenty środowiska

Lp.	Opis przedsięwzięcia	KOMPONENTY ŚRODOWISKOWE											
		Obszary chronione	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
1	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą niskosprawnych źródeł ciepła	+	0	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0
2	Termomodernizacja budynków mieszkalnych	+	0	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0
3	Gazyfikacja Miasta i Gminy Ścinawa	+	0	+	+/-	+/-	+	+	+/-	0	+	0	0
4	Modernizacja dróg gminnych	+	+	+	+	+	+	+	+/-	+	+	0	+
5	Modernizacja i budowa ścieżek rowerowych wraz z małą infrastrukturą informacyjno-turystyczną	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	0
6	Modernizacja i wymiana oświetlenia ulicznego	+	0	+	+	+	+	+	0	0	0	0	0
7	Kompleksowy projekt zagospodarowania przestrzeni wodnej w rejonie Miasta i Gminy Ścinawa	+	0	+	+	+	+/-	+	+/-	+	+	0	+
8	Edukacja ekologiczna w gminie Ścinawa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
9	Działania informacyjno-edukacyjne z zakresu zrównoważonego zużycia energii i ekologii w sektorze transportu (ECODRIVING, promowanie stosowanie paliw ekologicznych)	+	0	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0
10	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	+	0	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
11	Planowanie przestrzenne zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju	+	0	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0
12	Budowa mikrobiogazowni rolniczej	+	0	+	+	+	+	+	+/-	0	+	0	0
13	Zamówienia publiczne - wspieranie produktów i usług efektywnych energetycznie	+	0	+	+	+	+	+	0	0	+	0	0

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”

Tab. 6. Przewidywane znaczące oddziaływanie „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Ścinawa”

Lp.	Opis działania	Przewidywane oddziaływanie		Oddziaływanie na środowisko
1	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą niskosprawnych źródeł ciepła	Bezpośrednie	pozytywne	- zmniejszenie ilości spalanych paliw kopalnych - zmniejszenie zapotrzebowania budynków na energię uzyskiwaną ze spalania paliw kopalnych - zmniejszenie emisji pyłów i gazów - poprawa jakości powietrza
			negatywne	- zmniejszenie wydobycia paliw kopalnych - zmniejszenie zachorowań ludzi dzięki lepszej jakości powietrza - zmniejszenie negatywnego wpływu na wody i gleby dzięki lepszej jakości powietrza
		Pośrednie		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
		Wtórne		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
		Skumulowane		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
		Krótkoterminowe		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
		Długoterminowe		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne
2	Termomodernizacja budynków mieszkalnych	Bezpośrednie	pozytywne	- zmniejszenie ilości spalanych paliw kopalnych - zmniejszenie zapotrzebowania budynków na energię uzyskiwaną ze spalania paliw kopalnych - zmniejszenie emisji pyłów i gazów - poprawa jakości powietrza - zmniejszenie wydobycia paliw kopalnych - zmniejszenie zachorowań ludzi dzięki lepszej jakości powietrza - zmniejszenie negatywnego wpływu na wody i gleby dzięki lepszej jakości powietrza
			negatywne	- wprowadzanie nowych, ekologicznych rozwiązań - zmniejszenie ilości odpadów stałych
		Pośrednie		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
		Wtórne		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”

		Skumulowane		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
		Krótkoterminowe		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
		Długoterminowe		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne
3	Gazyfikacja Miasta i Gminy Ścinawa	Bezpośrednie	pozytywne	- zmniejszenie zużycia energii cieplnej - zmniejszenie zużycia paliw - dostęp do ekologicznego paliwa - zmniejszenie wydobycia paliw kopalnych - zmniejszenie zachorowań ludzi dzięki lepszej jakości powietrza - zmniejszenie emisji pyłów i gazów - zmniejszenie ilości spalanych paliw kopalnych
			negatywne	- degradacja gleb i wody (faza budowy) - przekształcenie siedlisk roślin i zwierząt
		Pośrednie		Zmniejszenie zużycia energii, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Wtórne		Zmniejszenie zużycia energii, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Skumulowane		Zmniejszenie zużycia energii, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Krótkoterminowe		Zmniejszenie zużycia energii, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Długoterminowe		Zmniejszenie zużycia energii, poprawa jakości powietrza
		4	Modernizacja dróg gminnych	Bezpośrednie
negatywne	- przekształcenie profilu glebowego - możliwe zanieczyszczenie gleb i wód - przekształcenie siedlisk roślin i zwierząt - powstanie odpadów budowlanych - pogorszenie walorów krajobrazowych			
Pośrednie				Poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
Wtórne				Poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
Skumulowane				Poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
Krótkoterminowe				Obniżenie emisji zanieczyszczeń z procesów spalania paliw, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
Długoterminowe				Poprawa jakości powietrza, zmniejszenie zużycia paliw
5	Modernizacja i rozbudowa			Bezpośrednie

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”

	ścieżek rowerowych na terenie wraz z małą infrastrukturą informacyjno-turystyczną	Pośrednie	negatywne	- degradacja powierzchni ziemi (faza budowy) - zmniejszenie zużycia energii i paliw - poprawa jakości powietrza - wzrost świadomości społeczeństwa - zmiana środka transportu na bardziej przyjazny środowisku - dodatni efekt ekologiczny - poprawa stanu kondycji i zdrowia mieszkańców
			Wtórne	Zmniejszenie zużycia paliw, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
			Skumulowane	Zmniejszenie zużycia paliw, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
			Krótkoterminowe	Zmniejszenie zużycia paliw, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
			Długoterminowe	Zmniejszenie zużycia paliw, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
6	Modernizacja i wymiana oświetlenia ulicznego	Bezpośrednie	pozytywne	- zmniejszenie zużycia energii elektrycznej na cele oświetlenia - poprawa wizerunku miasta i gminy
			negatywne	
		Pośrednie	Zmniejszenie zużycia paliw przeznaczonych do produkcji energii w elektrowniach i elektrociepłowniach	
		Wtórne	Poprawa jakości powietrza, zmniejszenie zużycia paliw	
		Skumulowane	Poprawa jakości powietrza, zmniejszenie zużycia paliw	
7	Kompleksowy projekt zagospodarowania przestrzeni wodnej w rejonie Miasta i Gminy Ścinawa	Bezpośrednie	pozytywne	- zmniejszenie ilości spalanych paliw kopalnych - zmniejszenie emisji pyłów i gazów - poprawa jakości powietrza - zmniejszenie wydobycia paliw kopalnych - zmniejszenie zachorowań ludzi dzięki lepszej jakości powietrza - zmniejszenie negatywnego wpływu na wody i gleby dzięki lepszej jakości powietrza - wprowadzanie nowych, ekologicznych rozwiązań - zmniejszenie ilości odpadów stałych - wzrost znaczenia regionu - poprawa wizerunku gminy
			negatywne	- powstawanie odpadów wielkogabarytowych - zagrożenie zniszczenia siedlisk ptaków lub ssaków
		Pośrednie	Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny	
		Wtórne	Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny	
		Skumulowane	Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny	

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”

		Krótkoterminowe		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
		Długoterminowe		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
8	Działania edukacyjne w gminie Ścinawa	Bezpośrednie	pozytywne	- wprowadzanie ekologicznych rozwiązań - rozwijanie ekologicznych nawyków od najmłodszych lat - wzrost świadomości społeczeństwa - zwiększenie zainteresowania rozwiązaniami ekologicznymi wśród mieszkańców - poprawa efektywności energetycznej - wprowadzanie nowych, ekologicznych rozwiązań
			negatywne	- prowadzenie prac budowlanych (przy realizacji przedsięwzięć) sprzyjających powstawaniu odpadów wielkogabarytowych
		Pośrednie		Realizacja inwestycji proekologicznych, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Wtórne		Realizacja inwestycji proekologicznych, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Skumulowane		Realizacja inwestycji proekologicznych, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Krótkoterminowe		Realizacja inwestycji proekologicznych, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Długoterminowe		Realizacja inwestycji proekologicznych, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
9	Działania informacyjno-edukacyjne z zakresu zrównoważonego zużycia energii i ekologii w sektorze transportu (ECODRIVING, promowanie stosowanie paliw ekologicznych)	Bezpośrednie	pozytywne	- zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza - zmiana nawyków społeczeństwa - zmniejszenie hałasu komunikacyjnego - zmniejszenie zużycia paliw - poprawa stanu kondycji i zdrowia mieszkańców
			negatywne	
		Pośrednie		Zmniejszenie zużycia paliw, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Wtórne		Zmniejszenie zużycia paliw, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Skumulowane		Zmniejszenie zużycia paliw, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Krótkoterminowe		Zmniejszenie zużycia paliw, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Długoterminowe		Zmniejszenie zużycia paliw, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
10	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	Bezpośrednie	pozytywne	- wprowadzanie ekologicznych rozwiązań - wzrost świadomości społeczeństwa - zmniejszenie emisji pyłów i gazów - poprawa jakości powietrza - wzrost produkcji energii pochodzącej z OZE
			negatywne	
		Pośrednie		Zmniejszenie zużycia energii, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Wtórne		Zmniejszenie zużycia energii, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”

		Skumulowane		Zmniejszenie zużycia energii, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Krótkoterminowe		Zmniejszenie zużycia energii, poprawa jakości powietrza - dodatni efekt ekologiczny
		Długoterminowe		Zmniejszenie zużycia energii, poprawa jakości powietrza
11	Planowanie przestrzenne zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju	Bezpośrednie	pozytywne	- zwiększenie efektywności energetycznej - zmniejszenie ilości spalanych paliw kopalnych - zmniejszenie emisji pyłów i gazów - poprawa jakości powietrza
			negatywne	
		Pośrednie		Poprawa jakości powietrza, walorów krajobrazowych
		Wtórne		Poprawa jakości powietrza, walorów krajobrazowych
		Skumulowane		Poprawa jakości powietrza, walorów krajobrazowych
		Krótkoterminowe		Poprawa jakości powietrza, walorów krajobrazowych
		Długoterminowe		Poprawa jakości powietrza, walorów krajobrazowych
12	Budowa mikrobiogazowni rolniczej	Bezpośrednie	pozytywne	- zwiększenie efektywności energetycznej - zmniejszenie ilości spalanych paliw kopalnych - zmniejszenie emisji pyłów i gazów - poprawa jakości powietrza - racjonalizacja zużycia energii
			negatywne	- powstawanie odpadów wielkogabarytowych - zagrożenie zniszczenia siedlisk ptaków lub ssaków
		Pośrednie		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
		Wtórne		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
		Skumulowane		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
		Krótkoterminowe		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
		Długoterminowe		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie świadomości ekologicznej, poprawa wizerunku gminy
13	Zamówienia publiczne - wspieranie produktów i usług efektywnych energetycznie	Bezpośrednie	pozytywne	- zwiększenie efektywności energetycznej - zmniejszenie ilości spalanych paliw kopalnych - zmniejszenie emisji pyłów i gazów - poprawa jakości powietrza - zwiększenie świadomości ekologicznej pracowników
			negatywne	
		Pośrednie		Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”

		paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
	Wtórne	Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
	Skumulowane	Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
	Krótkoterminowe	Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny
	Długoterminowe	Poprawa jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne – dodatni efekt ekologiczny

Jak wynika z powyższych analiz, żadne z działań przewidzianych do realizacji w PGN Miasta i Gminy Ścinawa, nie spowoduje wyłącznie negatywnego oddziaływania na dany element środowiska. Przewiduje się jedynie oddziaływania o charakterze zarówno pozytywnym i negatywnym w przypadku działań związanych z modernizacją dróg, tworzeniem drogi wodnej oraz budową ścieżek rowerowych i nowej sieci gazowniczej.

Oddziaływania na obszary chronione i cenne przyrodniczo

Na etapie opracowywania Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu PGN Miasta i Gminy Ścinawa nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na obszary chronione i cenne przyrodniczo. Wszystkie inwestycje prowadzone będą poza obszarami cennymi ze względu na wartość środowiskową. Jedynie nieodpowiednio przeprowadzone prace związane z modernizacją i budową sieci dróg oraz drogi wodnej, mogą stanowić krótkotrwałe zagrożenie dla wybranych gatunków oraz siedlisk roślin i zwierząt.

Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny

Działania zawarte w projekcie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej PGN Miasta i Gminy Ścinawa w większości mają charakter neutralny dla tych elementów środowiska. Największym zagrożeniem stwarzają działania związane z termomodernizacją budynków i modernizacją źródeł ciepła, a także działania przebudowy dróg, budową drogi wodnej i sieci gazowniczej. Są to jednak oddziaływania krótkoterminowe, powstałe w wyniku prowadzenia prac budowlanych.

Zwierzęta dziko żyjące występują na obszarze zabudowań w ograniczonym zakresie i ilości. Problem pojawia się w przypadkach ptaków lub nietoperzy (w tym gatunków chronionych), które bardzo często na miejsce odpoczynku czy rozrodu wybierają miejsca zlokalizowane w budynkach bądź w ich pobliżu. Negatywne oddziaływanie można w tym przypadku zminimalizować poprzez wybór odpowiedniego terminu prac, bądź przez stosowanie rozwiązań sprzyjających zakładaniu gniazd w innych miejscach (np. budki lęgowe).

Oddziaływanie na ludzi

Działania inwestycyjne na terenie gminy (przebudowa dróg, ścieżek rowerowych, sieci gazowniczej, procesy termomodernizacyjne, tworzenie drogi wodnej) mogą stwarzać krótkoterminowe utrudnienia i zagrożenia dla mieszkańców wiosek. W dłuższej perspektywie wpłyną jednak na wzrost komfortu życia, atrakcyjności turystycznej regionu, poprawę jakości szlaków komunikacyjnych oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza.

Pozytywnie na ludzi będą wpływały również działania edukacyjne. Ich głównym celem będzie podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa, promowanie zachowań proekologicznych oraz ukazanie sposobów racjonalnego użytkowania paliw i energii.

Oddziaływanie na wody

Większość działań wyznaczonych w projekcie PGN ma charakter neutralny i nie przewiduje negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne. Podobnie jak w przypadku innych elementów pewne zagrożenie na etapie realizacji inwestycji (prace budowlane) stwarzają zadania zakładające modernizację i budowę drogi wodnej, dróg, budynków i sieci gazowniczej. Zagrożenie wynika z możliwości przedostania się do wód zanieczyszczeń (np. ropopochodnych czy wymywanych z gleby

materiałów używanych do przebudowy dróg). Jest to jednak działanie chwilowe i krótkotrwałe, które powinno ustąpić z chwilą zakończenia wszelkich prac budowlanych.

Oddziaływaniem długotrwałym i nieodwracalnym może być natomiast przedostawanie się do wód zanieczyszczeń spłukiwanych przez wody opadowe z utwardzonych, asfaltowych powierzchni dróg.

Oddziaływanie na powietrze

Większość działań zaproponowanych w planie wskazuje na korzystne oddziaływanie na jakość powietrza. Krótkoterminowe, negatywne działanie przewiduje się w przypadku działań wymagających przeprowadzenia robót remontowo-budowlanych.

Działania wpływające na zmniejszenie zużycia paliw i energii przyczynią się do zminimalizowania emisji zanieczyszczeń do powietrza, a co za tym idzie poprawią warunki życia mieszkańców i zmniejszą zagrożenie dla ich zdrowia.

Swoj wkład w poprawę jakości powietrza będą miały kampanie informacyjne i edukacyjne (stosowanie ekologicznych źródeł energii, szkodliwość spalania odpadów w piecach domowych, promocja stosowanie rowerów, komunikacji zbiorowej, zasady ekonomicznego użytkowania pojazdów samochodowych).

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz

Budowa nowych elementów infrastruktury, w tym prowadzenie prac budowlanych oraz ziemnych, będzie miała istotny wpływ na powierzchnię ziemi, na skutek zmiany ukształtowania terenu oraz zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. Największe szkody przewiduje się na terenach niezabudowanych. Na terenach zurbanizowanych oddziaływanie to będzie mniej odczuwalne, ponieważ pokrywa glebowa jest tam już przekształcona.

Działania przyczyniające się do redukcji ilości zanieczyszczeń powietrza, będą pośrednio przyczyniać się do zmniejszenia ilości odkładanych w glebie substancji szkodliwych.

Oddziaływanie na klimat

Zmiany klimatyczne odnoszą się zazwyczaj do obszarów o charakterze globalnym i nie odnoszą się wyłącznie do emisji z obszaru gminy. Większość działań przyczyni się jednak do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, co w małym stopniu może zminimalizować proces niekorzystnych zmian klimatu.

Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt Planu zawiera działania dotyczące tworzenia nowych elementów infrastruktury oraz modernizacji już istniejących. Jednoznaczne oddziaływanie na zasoby naturalne jest trudne do określenia na etapie przygotowywania Prognozy. Można jednak przypuszczać, że w większości przypadków będzie miało ono charakter neutralny.

Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Zanieczyszczenia powietrza mają znaczny wpływ na stan zabytków i obiektów budowlanych. Wymusza to prowadzenie częstych prac renowacyjnych i modernizacyjnych. Wszelkie działania ograniczające te zanieczyszczenia, przyczyniając się do spowolnienia procesu degradacji budynków.

PGN Miasta i Gminy Ścinawa zawiera propozycje wielu działań prowadzących do poprawy jakości powietrza, a co za tym idzie do podniesienia wartości i estetyki dóbr materialnych.

Podsumowując, wszystkie powyższe działania mogą powodować uciążliwości dla środowiska, które będą jednak miały charakter krótkotrwały, sporadyczny, ograniczony do niewielkich przestrzeni na terenie gminy i odwracalny.

Na etapie budowy mogą to być:

- Naruszenie powierzchni ziemi
- Zakłócenia związane z ruchem drogowym (zwiększona emisja spalin, zwiększony poziom hałasu na skutek wzmożonego ruchu samochodowego, pylenie z dróg, zmniejszenie bezpieczeństwa na drodze)
- Wytwarzanie odpadów budowlanych w tym nieużytecznych dla danego miejsca mas ziemnych
- Emisja spalin i hałasu z maszyn budowlanych
- Konieczność ewentualnej wycinki drzew i krzewów
- Niszczenie siedlisk ptaków i ssaków

Na etapie eksploatacji nie przewiduje się negatywnego oddziaływania dla środowiska.

10. Informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z *Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym z dnia 25 lutego 1991 r.* oraz z *Ustawy Prawo Ochrony Środowiska*.

Realizacja ustaleń projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa” nie będzie powodować znaczących oddziaływań transgranicznych. Jednak ze względu na fakt podpisania i ratyfikowania przez Polskę wyżej wymienionej Konwencji należy podkreślić konieczność informowania państw o podejmowaniu działań mogących znacząco oddziaływać na ich terytorium.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, redukcję i kompensację znaczących niekorzystnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji projektu PGN

Realizacja zadań zawartych w „Planie Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa” ma za zadanie doprowadzić przede wszystkim do poprawy stanu jakości powietrza w gminie. Realizacja poszczególnych działań powinna mieć na uwadze podjęcie środków zapobiegawczych bądź ograniczających możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie zalicza się:

- utrzymywanie ścisłego nadzoru merytorycznego nad prawidłową realizacją PGN
- prowadzenie monitoringu ewentualnych zmian stanu środowiska w celu podejmowania działań zapobiegawczych
- zapewnienie zgodności wydawanych decyzji administracyjnych z zasadami ochrony środowiska
- ścisłe przestrzeganie zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminach i przepisach prawnych
- prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla społeczeństwa

W celu ograniczenia prawdopodobnego negatywnego oddziaływania na środowisko w trakcie realizacji poszczególnych działań, można podjąć środki zapobiegające. Do ogólnych działań ograniczających potencjalnie negatywne oddziaływanie należą m.in.:

- Wybór odpowiedniego projektu uwzględniającego potrzeby ochrony środowiska
- Odpowiedni nadzór nad wykonaniem prac oraz przestrzeganie przepisów
- Prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy
- Selektywne gromadzenie powstających odpadów oraz odpowiednie ich unieszkodliwianie
- Stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych
- Maskowanie elementów niepasujących do krajobrazu
- Prowadzenie konsultacji społecznych z lokalną ludnością mających na celu uniknięcie konfliktów społecznych
 - Ze względu na możliwość gniazdowania w/przy budynkach i miejscach prowadzenia inwestycji gatunków ptaków chronionych, zaleca się przeprowadzić inwentaryzację budynków pod tym kątem oraz rozpoczynać prace remontowe przed rozpoczęciem gniazdowania lub po jej zakończeniu.
 - Ochrona siedlisk zwierząt

12. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie PGN

Większość przedsięwzięć proponowanych w ramach realizacji zapisów PGN dla Miasta i Gminy Ścinawa ma pozytywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi, dlatego też proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma dla nich uzasadnienia. Co więcej, Prognoza ma charakter strategiczny i w związku z tym nie ma możliwości precyzyjnego określenia alternatywnych rozwiązań dla poszczególnych zadań.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań uzależnione są od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w danym rejonie obszarów wrażliwych. Dlatego też przy pracach projektowych związanych z danymi inwestycjami zaleca się rozważanie kilku wariantów tak, aby umożliwić wybór tego, który w jak najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

13. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Możliwość obiektywnej weryfikacji i modyfikacji celów i zadań proponowanych w ramach PGN Miasta i Gminy Ścinawa, jest możliwa dzięki prowadzeniu odpowiedniego monitoringu, który dostarczy danych niezbędnych do realizacji tych działań. System oceny skutków powinien opierać się na odpowiednio dobranych wskaźnikach presji, stanu i realizacji. Monitoring powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z jego przebiegu powinny być przedstawiane radzie gminy co najmniej co dwa lata.

W związku z realizacją celów określonych w projekcie PGN, proponuje się prowadzenie monitoringu uwzględniającego w szczególności jakość powietrza atmosferycznego.

System oceny skutków realizowanych celów strategicznych może być prowadzony na podstawie badań monitoringu wykonywanego na poziomie lokalnych programów operacyjnych. Jego uzupełnienie może stanowić monitoring prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

14. Podsumowanie i wnioski

W niniejszej „Prognozie” dokonano wieloaspektowej analizy założeń projektu „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Ścinawa” w kontekście zagadnień środowiskowych.

W ramach przeprowadzonej Prognozy:

- a) Dokonano rozpoznania zasobów środowiska na terenie gminy
- b) Przeprowadzono analizę stanu środowiska, w szczególności charakteru, rodzaju i skali zanieczyszczeń
- c) Przeanalizowano wyznaczone przez Plan zadania pod kątem oceny ich potencjalnych skutków oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

Przeprowadzone analizy prowadzą do następujących wniosków:

- a) Z punktu widzenia ocenianego projektu dokumentu najważniejszym problemem wymagającym rozwiązania jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza w celu dotrzymania wymaganych norm jakości powietrza.
- b) Wyznaczone zadania bezpośrednio nawiązują do najważniejszych problemów rozwoju gminy w tym: rozbudowa i modernizacja układów komunikacyjnych (dróg, ścieżek rowerowych), rozwój społeczny w zakresie edukacji, rozwój gospodarczy.
- c) Wyznaczone zadania powodować będą stosunkowo niewielkie negatywne oddziaływania. W zdecydowanej większości oceniono, że realizacja zamierzonych działań będzie miała pozytywny charakter oddziaływania na środowisko.

Podsumowując, stwierdza się, że analizowany dokument pt. „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”, nie zawiera zadań, które odrzucałyby go ze względu na skalę i charakter oddziaływań na środowisko. Poszczególne kierunki działań mogą w różnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak w efekcie ich realizacji, prognozuje się poprawę jakości i funkcjonowania środowiska.

Głównymi zaletami realizacji założeń Planu będzie poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie zanieczyszczeń w środowisku.

Brak podjęcia tych działań może skutkować wyższymi kosztami środowiskowymi i dalszą degradacją pewnych komponentów środowiska.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem prognozy jest określenie potencjalnych skutków w środowisku (pozytywnych i negatywnych), jakie mogą wystąpić po wdrożeniu działań zaproponowanych w ramach zapisów Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa, jak również wskazanie zaleceń mających na celu przeciwdziałanie lub minimalizowanie wpływu negatywnych oddziaływań.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest dokumentem strategicznym, którego głównym celem jest przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej oraz redukcji emisji CO₂ na terenie gminy. Podstawą do sporządzenia projektu PGN była inwentaryzacja emisji gazów cieplarnianych na terenie gminy, obejmująca wszystkie sektory i podmioty będące producentami i odbiorcami energii. W projekcie PGN zostały opisane planowane działania inwestycyjne i nieinwestycyjne, sposób ich finansowania, wdrażania i monitorowania. Działania oparte są na istniejących planach i strategiach. PGN realizuje również cele planów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych przyczyniając się tym do redukcji ilości zanieczyszczeń powietrza w gminie.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa” stanowi podstawowy dokument przygotowywany w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”. Została ona sporządzona zgodnie z wymogami *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227)*.

Zgodnie z wyżej wymienioną Ustawą, a także wg uzgodnień z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym we Wrocławiu Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa”:

- a) zawiera informację o zawartości opracowania PGN Miasta i Gminy Ścinawa, jego głównych celach oraz powiązaniach z innymi dokumentami strategicznymi na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym
- b) przedstawia, analizuje i ocenia:
 - Stan środowiska w gminie Ścinawa
 - Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia projektu Planu
 - Przewidywane potencjalne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji zapisów Planu
- c) proponuje rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji działań zaproponowanych w projekcie Planu

Przy opracowywaniu Prognozy zastosowano metodą tzw. macierzy interakcji działań zaproponowanych w projekcie PGN z poszczególnymi elementami środowiska. Przyjęta macierz stanowi wykres siatki, w której w wierszach wskazano działania uruchamiane przez realizację założeń projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, zaś w kolumnach wpisano poszczególne elementy środowiska. Występowanie wzajemnego oddziaływania pomiędzy składnikami przeciwstawnych osi zaznaczono odpowiednim symbolem (+; -; +/-; 0; N).

W przypadku braku realizacji wyznaczonych przez PGN celów, potencjalne zmiany stanu środowiska będą odczuwalne przede wszystkim w utrzymywaniu się teraźniejszego lub pogorszeniu stanu powietrza atmosferycznego w gminie.

Zasięg działań zawartych w PGN obejmuje teren administracyjny Gminy Ścinawa. W związku z brakiem szczegółowych analiz środowiskowych dla terenów, na których przewiduje się występowanie oddziaływań, stan poszczególnych elementów środowiska określono dla obszaru całej gminy.

Z punktu widzenia gospodarki niskoemisyjnej, podstawowe problemy w zakresie ochrony środowiska w gminie Ścinawa występują przede wszystkim w aspekcie jakości powietrza atmosferycznego oraz hałasu komunikacyjnego wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych w gminie.

W Planie Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Ścinawa nie zauważono rozbieżności celów z celami zawartymi w dokumentach międzynarodowych, krajowych, jak i lokalnych (m.in. z Strategią rozwoju kraju 2007-2015; Strategią rozwoju kraju 2020; Polityką energetyczną Polski do 2030 roku; Polityką Ekologiczną Polski na lata 2007-2010 z perspektywą do roku 2016; Załoženiami Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej; Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020; Programem ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego; Strategią zrównoważonego rozwoju Miasta i Gminy Ścinawa; Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Ścinawa na lata 2014-2017 wraz z planem gospodarki odpadami; Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Ścinawa).

Przeprowadzona Prognoza pozwala stwierdzić, że realizacja przedmiotowego Planu będzie miała w zdecydowanej większości pozytywny wpływ na stan środowiska przyrodniczego i na zdrowie człowieka. Stwierdzono, że oddziaływania negatywne są nieliczne i w większości mają charakter lokalny. Istnieje także duża szansa wyeliminowania negatywnych oddziaływań dzięki stosowaniu odpowiednich zaleceń na etapie realizacji inwestycji. Brak podjęcia tych działań może skutkować wyższymi kosztami środowiskowymi i dalszą degradacją pewnych komponentów środowiska.

Na etapie opracowywania Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu PGN Miasta i Gminy Ścinawa, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na obszary chronione i cenne przyrodniczo.

Działania zaproponowane w PGN będą bezpośrednio wpływać na jeden element środowiska – jakość powietrza atmosferycznego, jednak pośrednio będą również oddziaływać na klimat, jakość wód i gleby, świat roślinny i zwierzęcy, klimat akustyczny oraz na zdrowie ludzi. Realizacja założeń Planu będzie wpływała na poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie zanieczyszczeń w środowisku. Wskazane przez Plan zadania pozwolą na osiągnięcie dopuszczalnych poziomów poszczególnych zanieczyszczeń oraz dopuszczalnej częstości przekraczania tych poziomów.

PGN Gminy Ścinawa zawiera propozycje wielu działań prowadzących do poprawy jakości powietrza, a co za tym idzie do podniesienia wartości i estetyki dóbr materialnych.

Zmiana sposobu ogrzewania istniejącej zabudowy połączona z termomodernizacją budynków nie niesie za sobą większych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym danego obszaru gminy, nie powoduje

także wpływu na środowisko naturalne (wody, gleby, zieleń), gdyż jest realizowana wewnątrz, bądź w obrębie istniejących budynków. Rozłożenie w czasie i przestrzeni działań związanych ze zmianą sposobu ogrzewania oraz termomodernizacjami budynków spowoduje, iż ewentualne uciążliwości związane ze wzrostem emisji zanieczyszczeń do powietrza i wzrostem emisji hałasu będą lokalne i krótkotrwałe.

Rozwój systemu ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej, a także modernizacja dróg gminnych oraz działania zagospodarowania przestrzeni wodnej odbywać się będzie przede wszystkim wzdłuż istniejących ciągów drogowych, wodnych i pieszych, tak więc ich remont i budowa nie będzie wpływać negatywnie na żaden element środowiska, poza krótkotrwałymi uciążliwościami związanymi z samą realizacją inwestycji. Zwiększenie ilości ścieżek rowerowych, a więc możliwości poruszania się rowerem zamiast samochodem i połączenie ich w dobrze funkcjonującą sieć wpłynie na zmniejszenie ilości pojazdów poruszających się.

Wymiana oświetlenia ulicznego oraz wymiana pojazdów silnikowych należą do zadań inwestycyjnych, ale wyłącznie w aspekcie finansowym. Ich realizacja może wpłynąć negatywnie na środowisko jedynie poprzez powstawanie odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych – np. świetlówek rtęciowych. Prawidłowe postępowanie z odpadami, np. zwrot do odpowiednich punktów zminimalizuje wpływ tych odpadów na środowisko. W ostateczności realizacja tego przedsięwzięcia doprowadzi do zmniejszenia energochłonności sektorów, a co za tym idzie redukcji emisji zanieczyszczeń i zużycia energii.

Podczas prac związanych z rozbudową sieci gazowniczej mogą wystąpić uciążliwości związane z pracą pojazdów budowlanych. Jeżeli niezbędne będzie układanie nowych odcinków sieci gazowniczej, mogą nastąpić niewielkie kolizje z zielenią i siedliskami mniejszych zwierząt, jednak po zakończeniu procesu inwestycyjnego zieleń powinna być odnowiona i powrócić do stanu co najmniej sprzed okresu prac.

Budowa mikrobiogazowni rolniczych przewidziana jest dla małych, lokalnych gospodarstw/odbiorców. Ich negatywne oddziaływanie związane może być wystąpić jedynie na etapie budowy, jednakże będzie dotyczyć tylko ograniczonej przestrzeni w obrębie terenu, na którym ma ona powstać.

Podsumowując, wszystkie powyższe działania mogą powodować uciążliwości dla środowiska, które będą jednak miały charakter krótkotrwały, sporadyczny, ograniczony do niewielkich przestrzeni na terenie gminy i odwracalny.

Realizowana zgodnie z założeniami Planu działalność edukacyjna będzie promowała zachowania proekologiczne, przyczyniające się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz będzie uświadamiała, jaki jest wpływ zanieczyszczeń powietrza na organizmy ludzi.

Na podstawie wykonanych analiz nie stwierdzono możliwości występowania transgranicznych oddziaływań związanych z realizacją Planu.

Realizacja poszczególnych działań z PGN powinna mieć na uwadze podjęcie środków zapobiegawczych bądź ograniczających możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko, zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji każdej inwestycji.

W Prognozie przyjęto, że w chwili obecnej, ze względu na charakter przedstawionych rozwiązań, nie ma potrzeby wskazywania alternatywnych metod dla poszczególnych przedsięwzięć.

System oceny skutków realizowanych celów strategicznych może być prowadzony na podstawie badań monitoringu (ze szczególnym uwzględnieniem jakości powietrza atmosferycznego) wykonywanego na poziomie lokalnych programów operacyjnych i w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

16. Wykaz literatury

- a) *Badania poziomów pól elektromagnetycznych w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w roku 2013*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2014, Wrocław
- b) *Ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za 2013 rok*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2014, Wrocław
- c) *Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2013 rok*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2014, Wrocław
- d) *Ocena jakości wód powierzchniowych i podziemnych w województwie dolnośląskim w 2013 roku*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2013, Wrocław
- e) *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych* (Dz. U. Nr 143, poz. 896)
- f) *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2013 poz. 817)
- g) *Stan środowiska w województwie dolnośląskim w 2013 roku*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2013, Wrocław
- h) *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880)
- i) *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627)
- j) *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zm.)

Strony internetowe:
www.wroclaw.pios.gov.pl

17. Spis rycin i tabel

Ryc. 1. Położenie Gminy Ścinawa.....	16
Tab.1. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Ścinawa	20
Tab.2. Ocena jakości wód powierzchniowych na terenie Gminy Ścinawa w 2013 roku.....	23
Tab.3. Klasyfikacja jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego w województwie dolnośląskim w 2013 roku.....	24
Tab.4. Wyniki bieżącej oceny jakości powietrza za rok 2013 dla strefy dolnośląskiej.....	25
Tab. 5. Ocena wpływu poszczególnych działań uwzględnionych w projekcie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Ścinawa na poszczególne komponenty środowiska	32
Tab. 6. Przewidywane znaczące oddziaływanie „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Ścinawa”	33